

**ROZPORZĄDZENIE RADY MINISTRÓW****z dnia 11 stycznia 2000 r.****Opracowano na podstawie: Dz.U. z 2000 r. Nr 5, poz. 54.**

**w sprawie udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej, zwalniania żołnierzy z tej służby przed jej odbyciem, a także postępowania oraz właściwości organów wojskowych w tych sprawach.**

Na podstawie art. 39 ust. 8 i art. 89 ust.1 ustawy z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43 poz.165, z 1996 r. Nr 7 poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 146, poz. 961 i Nr 162, poz. 1114 i 1126 oraz z 1999 r. Nr 50, poz. 500) zarządza się, co następuje:

**Rozdział 1****Przepisy ogólne**

§ 1. Rozporządzenie określa:

- 1) szczegółowe warunki i tryb udzielania odroczeń zasadniczej służby wojskowej,
- 2) szczegółowe warunki i zasady zwalniania żołnierzy z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem, a także szczegółowe zasady i tryb postępowania oraz właściwość organów wojskowych w tych sprawach.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o ustawie, należy przez to rozumieć ustawę z dnia 21 listopada 1967 r. o powszechnym obowiązku obrony Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. z 1992 r. Nr 4, poz. 16, Nr 40, poz. 174 i Nr 54, poz. 254, z 1994 r. Nr 43 poz.165, z 1996 r. Nr 7 poz. 44, Nr 10, poz. 56 i Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 6, poz. 31, Nr 28, poz. 153, Nr 80, poz. 495, Nr 88, poz. 554, Nr 121, poz. 770 i Nr 141, poz. 944, z 1998 r. Nr 146, poz. 961 i Nr 162, poz. 1114 i 1126 oraz z 1999 r. Nr 50, poz. 500).

§ 3. Organami miejscowo właściwymi w sprawach określonych w rozporządzeniu są odpowiednio powiatowe i wojewódzkie komisje poborowe, wojskowi komsandanci uzupełnień i szefowie wojewódzkich sztabów wojskowych oraz wójtowie lub burmistrzowie (prezydenci miast) i wojewodowie, właściwi ze względu na miejsce stałego pobytu poborowego lub żołnierza albo ich pobytu czasowego trwającego ponad dwa miesiące, z zastrzeżeniem § 13 ust. 4.

**Rozdział 2****Szczegółowe warunki i tryb udzielania odroczeń**

§ 4. 1. Poborowemu udziela się odroczenia ze względu na konieczność sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny, spełniającym warunki określone w art. 39 ust. 1 ustawy.

2. Wniosek o udzielenie odroczenia, o którym mowa w ust.1, poborowy składa do powiatowej komisji poborowej:
    - 1) bezpośrednio podczas stawienia się do poboru po raz pierwszy,
    - 2) przez wojskowego komendanta uzupełnień – w pozostałych przypadkach.
  3. Wniosek, o którym mowa w ust.2, powinien być udokumentowany.
- § 5.1. Odroczenia ze względu na pobieranie nauki w szkole wyższej udziela się , z zastrzeżeniem ust.2, poborowemu-studentowi studiującemu w systemie dziennym, wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym.
2. Odroczenia ze względu na pobieranie nauki w szkole wyższej nie udziela się poborowemu-studentowi uzupełniających studiów magisterskich, będącemu absolwentem wyższych studiów zawodowych, który nie podjął nauki na uzupełniających studiach magisterskich w roku kalendarzowym, w którym ukończył wyższe studia zawodowe.
- § 6. Odroczenia ze względu na pobieranie nauki w szkole średniej, policealnej lub pomaturalnej albo zakładzie kształcenia nauczycieli udziela się poborowemu pobierającemu tę naukę w systemie dziennym, wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym.
- § 7.1. Wniosek o udzielenie odroczenia, w przypadkach, o których mowa w § 5 i 6 , składany przez poborowego uznanego po raz pierwszy za zdolnego do służby wojskowej, powinien być udokumentowany zaświadczeniem rektora (dyrektora) szkoły wyższej (szkoły, zakładu), kierującego wyższym seminarium duchownym, zakonem oraz szkołą duchowną kościołów i związków wyznaniowych mających osobowość prawną. Wzór zaświadczenia określa załącznik do rozporządzenia.
2. W stosunku do poborowego będącego studentem, pobierającego naukę w szkole wyższej, warunek przedstawienia zaświadczenia, o którym mowa w art. 39 ust. 7 ustawy, można również spełnić przez przedstawienie indeksu z dokonany wpisem o zaliczeniu roku (semestru) studiów.
  3. Przepis ust. 1 stosuje się odpowiednio wobec absolwentów, o których mowa w art. 93 ust. 4 ustawy.
  4. W razie zawiadomienia wojskowego komendanta uzupełnień, stosownie do art. 50 ust. 2 ustawy, o skreśleniu poborowego z listy studentów (uczniów), o wydaleniu go ze szkoły (zakładu) oraz o ukończeniu przez niego studiów (nauki), odroczenie udzielone poborowemu traci moc z dniem skreślenia, wydalenia lub ukończenia studiów (nauki).
  5. Tryb określony w ust. 1-4 stosuje się odpowiednio do poborowego pobierającego naukę poza granicami kraju, który był rekrutowany lub kierowany na tę naukę przez szkołę lub uczelnię mającą siedzibę na terenie kraju.
  6. Poborowy nie wymieniony w ust. 5, pobierający naukę za granicą, może składać wniosek za pośrednictwem urzędu konsularnego, zgodnie z art. 25 ust. 2 ustawy. Zaświadczenie, o którym mowa w ust. 1, powinno zawierać dane niezbędne do ustalenia przysługującego odroczenia, określonego w art. 39 ust. 1 pkt 4-6 oraz ust. 2.
  7. Tryb określony w ust. 1 i 4 stosuje się odpowiednio w stosunku do poborowych, o których mowa w art. 39 ust. 2 ustawy.

§ 8. W przypadku zawiadomienia wojskowego komendanta uzupełnień, stosownie do art. 50 ust. 2 ustawy, p o powtarzaniu roku lub semestru – wojskowy komendant uzupełnień dokonuje stosowanych adnotacji w ewidencji wojskowej. Po upływie terminu udzielenia odroczenia w trybie art. 39 ust. 1 pkt 4-6 ustawy wojskowy komendant uzupełnień udziela poborowemu odroczenia do czasu nowego terminu ukończenia studiów (nauki), zachowując jednocześnie granice wiekowe, o których mowa w art. 39 ust. 1 pkt 4-6 ustawy.

§ 9. Podstawę udzielenia poborowemu odroczenia ze względu na:

- 1) kandydowanie do Sejmu,
  - 2) wybór na posła
- stanowi zaświadczenie komisji wyborczej.

§ 10. Decyzje o udzielaniu odroczenia, o którym mowa w art. 39 ust. 3 ustawy, wydaje wojskowy komendant uzupełnień na podstawie udokumentowanego wniosku poborowego.

### **Rozdział 3**

#### **Zwalnianie żołnierzy z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem**

§ 11.1. Podstawę zwolnienia żołnierza z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem jest:

- 1) ostateczne orzeczenie wojskowej komisji lekarskiej – w przypadku uznania, ze względu na stan zdrowia, za niezdolnego lub czasowo niezdolnego do służby wojskowej.
- 2) ostateczna decyzja wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) albo wojewody – w przypadku konieczności sprawowania bezpośredniej opieki nad członkiem rodziny,
- 3) wniosek żołnierza udokumentowany zaświadczeniem komisji wyborczej – w przypadku wyboru na posła,
- 4) prawomocne orzeczenie sądu – w przypadku zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności.

2. Zwolnienie żołnierza z zasadniczej służby wojskowej następuje nie później niż po upływie siedmiu dni od dnia doręczenia:

- 1) ostatecznego orzeczenia lub decyzji – w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 1 i 2,
- 2) wniosku lub zarządzenia – w przypadkach, o których mowa w ust. 1 pkt 3 i 4.

3. Termin zwolnienia żołnierza z zasadniczej służby wojskowej, w przypadku, o którym mowa w art. 87 ust. 2 pkt 1 ustawy, określają odrębne przepisy.

4. Żołnierz zwolniony z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem, ze względu na uznanie go przez wojskową komisję lekarską za czasowo niezdolnego do służby wojskowej, jest obowiązany stawić się przed wojskowym komendantem uzupełnień niezwłocznie po ustaniu okresu niezdolności do tej służby.

§ 12. Do orzekania w sprawach określonych w § 11 ust.1 pkt 2 stosuje się odpowiednio przepisy § 4.

- § 13.1. Organem wojskowym, właściwym w rozumieniu art. 87 ust. 4 ustawy, jest dowódca jednostki wojskowej, której ewidencją jest objęty żołnierz zwalniany z zasadniczej służby wojskowej przed jej odbyciem.
2. Dowódca jednostki wojskowej podejmuje decyzję z urzędu lub na wniosek żołnierza – w sprawach wymienionych w § 11 ust.1.
3. Organem wojskowym wyższego stopnia, właściwym w rozumieniu art. 87 ust. 5 ustawy jest bezpośredni przełożony dowódcy jednostki wojskowej, o której mowa w ust. 1.
4. W stosunku do ratownika odbywającego zasadniczą służbę w obronie cywilnej oraz poborowego odbywającego służbę zastępczą organami, właściwymi w rozumieniu art. 87 ust. 4 i 5 ustawy, są odpowiednio: wojskowy komendant uzupełnień oraz szef wojewódzkiego sztabu wojskowego – właściwi ze względu na miejsce odbywania służby przez te osoby.
- § 14.1. Organem wojskowym, właściwym w rozumieniu art. 88 ust. 2 i 3 ustawy, jest wojskowy komendant uzupełnień.
2. Wójt lub burmistrz (prezydent miasta) albo wojewoda przesyła ostateczną decyzję, o której mowa w art. 88 ust. 4 ustawy, żołnierzowi oraz dowódcy jednostki wojskowej, której ewidencją jest ten żołnierz objęty.
- § 15.1. Żołnierz zwolniony z odbywania zasadniczej służby wojskowej bez przeniesienia do rezerwy, z przyczyn określonych w § 11 ust.1 pkt 2 i 3, jest obowiązany zgłosić się, w terminie czternasty dni od dnia zwolnienia, do wojskowego komendanta uzupełnień w celu uzyskania odroczenia.
2. Wojskowy komendant uzupełnień zawiadamia właściwego wójta lub burmistrza (prezydenta miasta) o zwolnieniu żołnierza z odbywania zasadniczej służby wojskowej z przyczyn określonych w § 11 ust. 1 pkt 2, w celu wezwania go do powiatowej komisji poborowej.

## **Rozdział 4**

### **Przepisy przejściowe i końcowe**

- § 16. Postępowania w sprawach określonych w rozporządzeniu, nie zakończone w dniu jego wejścia w życie ostatecznym orzeczeniem lub decyzją, prowadzi się w dalszym ciągu na zasadach określonych w niniejszym rozporządzeniu.
- § 17. Traci moc rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 listopada 1992 r. w sprawie udzielania poborowym odroczeń czynnej służby wojskowej, zwalniania żołnierzy z tej służby przed jej odbyciem, a także uznawania poborowych i żołnierzy za jedynych żywicieli rodzin (Dz.U. Nr 85 poz. 431)
- § 18. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

Załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z  
dnia 11 stycznia 2000 r.(poz. 54)